

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - Jul 2021. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar - jul 2021. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 1 590,7 miliona eura, što ukazuje na rast od 12,0% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 235,2 miliona eura, a **uvoz** 1 355,5 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 17,6%, a uvoz veći za 11,1%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 17,3% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 16,4%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)**, u iznosu od 52,2 miliona eura (koji čine: Električna energija - 46,9 mil. eura, Kameni uglj, koks i briketi - 3,0 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 298,0 miliona eura (koji čine: Drumska vozila - 85,4 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji - 59,8 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (63,1 mil. eura), Švajcarska (18,7 mil. eura) i Bosna i Hercegovina (18,2 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (268,0 mil. eura), Kina (140,9 mil. eura) i Njemačka (130,1 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

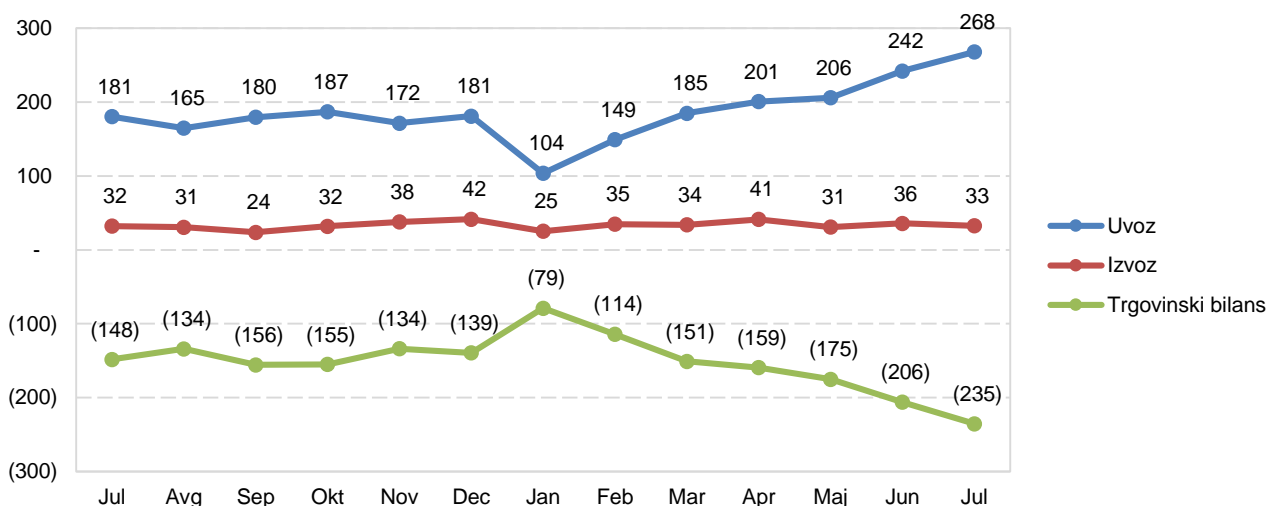

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

PERIOD	u hilj. EUR			
	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2020				
Januar	138 807	31 233	170 040	-107 574
Februar	191 250	29 939	221 189	-161 310
Mart	205 152	27 419	232 571	-177 733
April	151 434	25 693	177 127	-125 740
Maj	160 531	18 792	179 323	-141 739
Jun	192 536	34 786	227 322	-157 749
Jul	180 507	32 113	212 620	-148 395
Avgust	164 878	30 739	195 618	-134 139
Septembar	179 620	23 838	203 458	-155 782
Oktobar	186 945	32 064	219 010	-154 881
Novembar	172 008	37 893	209 901	-134 115
Decembar	181 502	41 618	223 119	-139 884
2021				
Januar	103 763	25 318	129 081	-78 445
Februar	149 198	34 901	184 099	-114 297
Mart	185 445	34 195	219 640	-151 251
April	200 825	41 380	242 206	-159 445
Maj	205 960	30 810	236 770	-175 150
Jun	242 234	35 928	278 162	-206 306
Jul	268 088	32 620	300 707	-235 468

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Jul 2020		Jan-Jul 2021		Jan-Jul 2020		Jan-Jul 2021		Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100,0	1 220 217	100,0	1 355 514	100,0	199 975	100,0	235 152	-1 020 241	-1 120 362
Evropa	82,7	1 008 853	81,9	1 110 688	91,0	182 015	93,9	220 834	-826 838	-889 854
EU-27	45,2	551 525	45,7	618 832	41,6	83 124	35,7	83 909	-468 402	-534 923
CEFTA²	28,7	349 729	28,1	381 390	40,5	81 019	44,2	104 047	-268 710	-277 343
Afrika	0,4	4 526	0,3	4 592	0,9	1 860	1,4	3 241	-2 666	-1 351
Azija	14,7	179 104	15,2	205 470	7,5	15 016	3,3	7 762	-164 088	-197 708
Amerika	2,2	27 230	2,5	34 218	0,5	1 069	1,4	3 211	-26 161	-31 007
Okeanija	0,0	503	0,0	546	0,0	15	0,0	103	-488	-443
SAD	1,0	11 877	1,2	16 461	0,5	957	0,8	1 931	-10 920	-14 530
Kina	10,0	122 092	10,4	140 924	6,6	13 245	0,8	1 784	-108 848	-139 140
Rusija	0,3	3 552	0,4	4 775	0,4	751	0,7	1 637	-2 801	-3 137
Švajcarska	1,7	20 489	1,8	23 890	1,9	3 884	8,0	18 720	-16 604	-5 171
Japan	0,8	9 699	0,7	9 319	0,1	261	0,0	101	-9 438	-9 218
Turska	5,5	67 381	4,5	60 688	4,9	9 875	4,1	9 637	-57 506	-51 051
Brazil	0,4	5 336	0,5	6 278	0,0	10	0,0	13	-5 325	-6 265
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	11 102	0,9	12 157	0,9	1 808	0,3	709	-9 295	-11 448

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021
SVIJET	1 220 217	1 355 514	199 975	235 152	-1 020 241	-1 120 362
EU-27⁴	551 525	618 832	83 124	83 909	-468 402	-534 923
Austrija	28 472	14 825	9 074	922	-19 398	-13 903
Belgija	12 048	10 644	311	323	-11 736	-10 321
Bugarska	7 064	6 609	288	429	-6 775	-6 180
Češka	15 452	14 128	7 973	8 489	-7 479	-5 639
Danska	5 169	5 541	576	609	-4 593	-4 932
Estonija	232	247	8	69	-224	-178
Finska	2 160	1 975	6	2	-2 153	-1 973
Francuska	28 052	26 807	95	659	-27 957	-26 148
Grčka	54 911	74 152	2 306	8 376	-52 605	-65 775
Holandija	25 349	27 239	913	944	-24 437	-26 295
Irska	3 369	20 915	5	7	-3 364	-20 907
Italija	79 047	89 026	4 449	16 554	-74 598	-72 472
Kipar	147	88	18	61	-129	-27
Letonija	422	473	1	5	-421	-468
Litvanija	516	613	45	1	-470	-612
Luksemburg	322	209	118	785	-204	576
Mađarska	13 235	12 446	15 449	6 192	2 214	-6 254
Malta	4	5	455	348	451	343
Njemačka	111 713	130 072	9 913	10 680	-101 800	-119 392
Poljska	22 751	23 485	6 655	8 583	-16 096	-14 902
Portugalija	1 509	2 067	0	7	-1 509	-2 060
Hrvatska	65 152	73 326	1 327	1 864	-63 824	-71 462
Rumunija	11 913	15 178	1 035	133	-10 878	-15 046
Slovačka	3 967	4 306	157	888	-3 809	-3 418
Slovenija	24 841	25 351	20 143	13 750	-4 698	-11 601
Španija	26 531	28 812	369	2 092	-26 162	-26 721
Švedska	7 179	10 294	1 435	1 138	-5 744	-9 156
CEFTA	349 729	381 390	81 019	104 047	-268 710	-277 343
Albanija	22 870	24 423	6 336	8 688	-16 534	-15 735
Bosna i Hercegovina	73 571	67 750	10 520	18 244	-63 051	-49 506
Moldavija	139	110	0	0	-139	-110
Sjeverna Makedonija	14 139	16 393	2 348	2 197	-11 791	-14 197
Srbija	235 989	268 016	49 560	63 111	-186 429	-204 905
Kosovo	3 021	4 699	12 255	11 807	9 234	7 109
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	318 962	355 291	35 833	47 195	-283 129	-308 096

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021	Jan-Jul 2021 Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021	Jan-Jul 2021 Jan-Jul 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	1 220 217	1 355 514	111,1	199 975	235 152	117,6
0 Hrana i žive životinje	231 809	257 023	110,9	13 367	14 913	111,6
00 Žive životinje	14 899	16 923	113,6	46	50	108,8
01 Meso i prerada mesa	53 035	50 180	94,6	7 932	8 595	108,4
02 Mliječni proizvodi i jaja	25 964	32 139	123,8	42	99	237,5
03 Ribe i prerađevine od ribe	6 340	10 515	165,9	20	117	300,0 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	35 385	37 371	105,6	280	418	149,3
05 Povrće i voće	38 503	40 975	106,4	2 817	3 770	133,8
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	5 359	6 152	114,8	48	42	88,9
07 Kafa, čaj, kakao i začini	16 309	19 479	119,4	1 151	1 133	98,4
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	11 834	14 466	122,2	863	553	64,0
09 Razni proizvodi za ishranu	24 181	28 824	119,2	171	136	79,6
1 Piće i duvan	34 862	49 593	142,3	7 923	11 368	143,5
11 Pića	28 212	38 690	137,1	6 076	6 019	99,1
12 Duvan i proizvodi od duvana	6 650	10 903	164,0	1 847	5 349	289,6
2 Sirove materije, sem goriva	24 677	27 179	110,1	43 910	50 963	116,1
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	782	1 317	168,5
22 Uljano sjeme i plodovi	1 106	1 263	114,2	4	21	300,0 ¹
23 Sirovi kaučuk	61	114	188,1	0	0	0,0
24 Pluta i drvo	3 556	2 488	70,0	15 128	16 279	107,6
25 Celuloza i otpaci od hartije	26	22	85,3	434	658	151,7
26 Tekstilana vlakna i otpaci	286	292	101,9	14	16	118,3
27 Sirova đubriva i minerali	1 853	2 615	141,1	792	1 173	148,0
28 Mineralne rude i otpaci metala	12 276	14 014	114,2	26 224	30 817	117,5
29 Životinjske i biljne sirove materije	5 513	6 372	115,6	533	681	127,9
3 Mineralna goriva i maziva	94 284	129 520	137,4	31 603	52 219	165,2
32 Kameni ugalj, koks i briketi	669	2 790	300,0 ¹	1 691	2 983	176,4
33 Nafta i naftni derivati	63 212	92 944	147,0	3 438	2 289	66,6
34 Gas, prirodni i industrijski	4 064	5 328	131,1	1	1	100,0
35 Električna energija	26 339	28 457	108,0	26 474	46 946	177,3
4 Životinjska i biljna ulja i masti	7 737	8 939	115,5	243	391	160,7
41 Životinjska ulja i masti	324	379	116,8	147	259	176,2
42 Čvrste biljne masti i ulja	7 365	8 511	115,6	74	79	107,3
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	47	49	104,5	22	53	235,2
5 Hemijski proizvodi	160 444	185 790	115,8	17 096	19 210	112,4
51 Organski hemijski proizvodi	1 426	2 039	143,0	28	26	92,7
52 Neorganski hemijski proizvodi	2 968	2 461	82,9	476	1 380	290,1
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	16 424	16 870	102,7	56	23	40,9
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	69 764	87 194	125,0	13 653	15 319	112,2
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	28 615	29 853	104,3	1 183	676	57,2
56 Đubriva (osim sirovih)	2 165	2 175	100,5	3	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 387	3 471	145,4	30	122	300,0 ¹
58 Plastične mase u ostalim oblicima	18 577	18 689	100,6	835	687	82,2
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	18 119	23 037	127,1	833	978	117,5

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021	Jan-Jul 2021 Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021	Jan-Jul 2021 Jan-Jul 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	219 233	219 065	99,9	46 973	52 142	111,0
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	136	218	159,9	0	52	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	10 150	10 357	102,0	19	53	283,2
63 Proizvodi od plute i drveta	15 458	16 030	103,7	892	1 091	122,2
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	18 609	19 980	107,4	305	256	83,9
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	13 305	14 035	105,5	214	266	124,2
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	59 814	50 815	85,0	1 122	2 174	193,8
67 Gvožđe i čelik	33 814	43 099	127,5	8 253	5 619	68,1
68 Obojeni metali	10 251	10 869	106,0	34 398	40 226	116,9
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	57 695	53 662	93,0	1 770	2 406	136,0
7 Mašine i transportni uređaji	279 691	297 978	106,5	18 122	24 022	132,6
71 Pogonske mašine i uređaji	5 689	5 348	94,0	365	256	70,1
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 318	28 722	101,4	1 504	7 478	300 ¹
73 Mašine za obradu metala	2 257	1 872	83,0	93	243	262,6
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	53 525	45 756	85,5	5 488	6 589	120,1
75 Kancelarijske mašine i za AOP	13 744	14 878	108,3	225	250	111,2
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	38 647	34 693	89,8	1 741	2 187	125,6
77 Električne mašine, aparati i uređaji	57 550	59 802	103,9	1 433	2 843	198,5
78 Drumska vozila	76 569	85 441	111,6	6 678	3 229	48,4
79 Ostala transportna sredstva i opreme	3 391	21 465	300 ¹	596	946	158,6
8 Razni gotovi proizvodi	163 556	180 356	110,3	12 737	9 923	77,9
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	14 384	9 336	64,9	97	197	202,8
82 Namještaj i djelovi	29 553	31 410	106,3	835	974	116,7
83 Predmeti za putovanja	3 569	4 324	121,2	49	85	176,0
84 Odjeća	34 179	41 398	121,1	851	1 293	151,9
85 Obuća	17 266	18 004	104,3	263	254	96,8
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	15 172	12 843	84,6	1 211	1 546	127,6
88 Fotoaparati, časovnici	3 256	6 086	186,9	132	78	58,8
89 Razni gotovi proizvodi	46 178	56 955	123,3	9 300	5 497	59,1
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	3 925	70	1,8	8 000	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁶

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021	Jan-Jul 2021 Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2020	Jan-Jul 2021	Jan-Jul 2021 Jan-Jul 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	1 220 217	1 355 514	111,1	199 975	235 152	117,6
I Žive životinje i životinjski proizvodi	82 536	89 390	108,3	4 938	6 172	125,0
II Povrće	58 071	59 382	102,3	3 490	4 183	119,8
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	8 579	10 026	116,9	96	132	137,3
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	132 287	164 562	124,4	13 546	16 887	124,7
V Mineralni proizvodi	116 333	148 785	127,9	51 713	68 141	131,8
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	152 863	178 247	116,6	16 246	18 417	113,4
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	51 235	55 406	108,1	1 776	2 030	114,3
VIII Sirove kože, koža i krzno	4 702	4 977	105,8	874	1 487	170,2
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	19 125	18 678	97,7	16 021	17 372	108,4
X Materijali i proizvodi papirne industrije	19 872	20 436	102,8	2 137	2 509	117,4
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	44 234	52 736	119,2	1 026	1 520	148,1
XII Obuća, kape i modni dodaci	19 113	19 738	103,3	282	278	98,5
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	41 020	35 627	86,9	1 129	2 183	193,4
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	6 142	2 102	34,2	13 774	84	0,6
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	102 376	109 403	106,9	51 325	64 272	125,2
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	198 569	188 621	95,0	11 063	19 695	178,0
XVII Vozila i prateća transportna oprema	81 808	108 379	132,5	7 332	4 387	59,8
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	20 998	22 832	108,7	1 416	1 849	130,5
XIX Oružje i municija	1 890	7 156	300,0 ¹	399	1 857	300,0 ¹
XX Razni proizvodi	58 411	58 895	100,8	1 377	1 685	122,4
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	52	138	264,6	14	11	74,1

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocce odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istrživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre – grupu, četiri cifre – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
